

tilbage som Genstand for Voldgift, af en saadan Betydning, at der af Hensyn til dem er Grund til at vedtage Traktaten? For ganske vist har det sin Interesse at have Sikkerhed paa de i den nævnte Artikel opregnede Omraader, men man maa ikke overse, at Udsigten til Voldgift efter Omstændighederne vil kunne vanskeliggøre Opnaaelsen af en Overenskomst gennem en venskabelig Forhandling. Naar Bestemmelsen om Voldgift først een Gang er truffen, kan det tænkes, at Staterne sige: Ja, naar vi have den, kunne vi jo ikke forsvare at lade være at bruge den, og saa gaar man til Voldgift, hvor man ellers i al Venskabelighed vilde have enedes om det paagældende Punkt. Trods disse Betæneligheder er jeg for mit Vedkommende paa det rene med, at jeg vil stemme for Traktaten, som den foreligger. For det første betegner den dog altid et Fremskridt i Udviklingen af Voldgiftstanken i Sammenligning med den fransk-engelske Traktat, hvor der slet ikke er nævnt ubetingede Voldgiftstilfælde. Her er dog nu en Stormagt, som end ikke i nogen vid Udstrækning, gaaet med til Anerkendelsen af saadanne, og det er Rusland, der for saa vidt har været Foregangsmanden ogsaa ved denne Lejlighed. Ethvert saadant Fremskridt for Voldgiftstankens Udvikling bør vi, selv om det er ringe, særlig som lille Stat være med til at støtte og fremme, og vi bør derfor benytte den her foreliggende Lejlighed til at konstatere, at der dog kan være Tale om ubetinget Voldgift i alt Fald i et vist Omfang. Men desuden ville vi, naar vi overhovedet ere komne ind i Kredsen af de Stater, der afslutte Voldgiftstraktater, have Udsigt til, hvis Omraadet for den tvungne Voldgift, som jeg haaber med Tiden bliver udvidet, da ogsaa at komme til at nyde godt af denne Udvidelse. Derfor vil jeg for mit Vedkommende være rede til at stemme for Traktaten i Haab om, at de Ufuldkommenheder, som § 3 indeholder, i Tidens Løb maa blive rettede.

Hvad angaar Artikel 5, er den, saa vidt jeg skønner, original. Den skyldes, efter hvad jeg har erfaret, den afgaaede Konseilspræsident og Udenrigsminister, og er, efter først at være optagen i den hollandsk-danske Traktat, nu gaaet over i denne. Jeg antager for øvrigt, at den vil komme til at gaa videre i andre Traktater, da den i og for sig er en god og fornuftig Bestemmelse og en Bestemmelse, som man i alt Fald ubetinget

kan bifalde. Den gaar jo rigtignok ud paa, at der er visse Sager, som ikke skulle være Genstand for Voldgift, saa for saa vidt betegner den ikke egentlig nogen Udvidelse af Voldgiftsomraadet.

Dernæst komme vi til Reglerne om Voldgiftsdomstolen og om Voldgiftsproceduren, og dem beder jeg om Lov til endnu at dvæle lidt ved af Hensyn til den Interesse, der knytter sig til dem. Ifølge Artikel 6 staar det Parterne frit for at henskyde Afgørelsen til en anden Voldgiftsdomstol end den staaende Domstol i Haag. Det er noget, som i og for sig er hensigtsmæssigt, for saa vidt som det efter Omstændighederne kan være rigtigt at søge Voldgiften ordnet paa en mindre besværlig, mindre omstændelig og ogsaa mindre bekostelig Maade end ved at gaa til den staaende Voldgiftsdomstol. For saa vidt man imidlertid ikke enes om noget saadant, er det denne Domstol, som er kompetent, og det er noget, som jeg finder i høj Grad tiltalende. Denne permanente Voldgiftsdomstol havde jo i Begyndelsen en noget krank Skæbne. Det var, som om Magterne flyede den og ikke vilde kendes ved den. Saaledes gik det Aar efter Aar, indtil Præsident Roosevelt gjorde sig til dens Forkæmper lige overfor den Tilsidesættelse, der vistnes den fra de andre Magter. Først i Maj 1902 afsluttedes der en Traktat, hvorved en Tvistighed mellem Amerika og Meksiko blev henvist til dens Afgørelse, og derefter fulgte saa under 7. Maj 1903 en Overenskomst, hvorved det samme fastsattes med Hensyn til Stridighederne mellem Magterne i Anledning af Venezuela. Navnlig den sidste Overenskomst var af Betydning; thi den angik en Strid, hvori en hel Del Stormagter vare implicerede. De vilde nødig gaa til Voldgiftsdomstolen og tilbød endog Præsidenten selv at være Voldgiftsmand, men han hævdede Haagerdomstolens Autoritet, og Enden blev, at Sagen blev henvist til Afgørelse ved den. Der mødte saa England, Frankrig, Tyskland og Italien, procederende deres Sag for Voldgiftsretten og fik en Kendelse i den Strid, som var opstaaet mellem dem.

Fra nu af var Voldgiftsdomstolen anerkendt som en international Domstol, ved hvilken selve Stormagterne mødte, og hvis Kendelse de underkastede sig, og dermed var Fortryllesen brudt, thi saa begyndte baade Frankrig og England ved Overenskomsten af 14. Oktober med at henvise Tvistigheders Afgørelse til Voldgiftsretten i Haag, og de andre Magter fulgte snart